

„teatrul rotund”

Din cele câteva inițiative care s-au impus atenției în actuala stagiune, pe lângă manifestările organizate în cadrul *Student-clubului*, se cuvine să reținem pe aceea găzduită de A.T.M. sub numele de „teatru rotund”. Această inițiativă aparține regi-zorului Mihai Dimiu, dar ea trebuie împărțită, oricum, și cu organizatorii asociației respective, pentru că au înțeles și au dat curs unei manifestări întrutotul *necesare*, acolo, în sala unde se dezbăt de obicei problemele de interes major ale dramaturgiei și spectacolului românesc. Ideea acestui teatru „rotund” nu știm și nici nu ne interesează cât e de originală; ne interesează cât e de utilă și instructivă pentru ambele părți care o compun — interpreți și spectatori, între care nu se mai află nici o distanță impusă de înălțimile și misterele scenei. Jucînd pe un perimetru foarte redus, între șirurile de scaune dispuse împrejurul lui, într-o vestimentație aproximativă și cu obiecte de recuzită reduse la două-trei scaune și o masă, interpreții sînt solicitați astfel să se exprime *numai prin ei înșiși*, iar spectatorii să recepționeze direct acest mod de exprimare. E. de fapt, o apropiere de esența artei actoricești, o intenție de fructificare deplină a mijloacelor individuale, în această privință: un apel sporit la exercițiu și virtuozitate profesională. E o sărăcire inten-

ționată a reprezentației propriu-zise, pentru a-i scoate în evidență — și savura — acele două elemente principale care o compun: cuvîntul și actorul. Sigur că utilitatea acestui teatru e de domeniu *demonstrativ*, sigur că satisfacțiile provin nu din felul în care sînt gustate efectele, ci din felul în care *se nasc și se transmit ele*. Sigur că ostentația și retorismul pier în aceste circumstanțe, ceea ce nu e concentrare interioară rămîne în afara undelor de captare, extravaganța și mimetismul se arată repede ineficace. Instructiv e că o asemenea manifestare izbutește numai cu concursul imaginației spectatorilor, iar imaginația spectatorilor se declanșează numai prin stimulentele *sugestiei autentice* a celor ce evoluează în joc. Inițiativa grupului de actori regizat de Mihai Dimiu a reușit, tocmai pentru că în cea mai mare parte s-a creat această sugestie autentică. Șase schițe de Dumitru Solomon (ingenioase, și unele excelente exerciții de gimnastică intelectuală) au prilejuit un bun motiv de etalare a virtuozităților actoricești, uneori puțin fructificate ca atare chiar în producțiile obișnuite. N. Gr. Bălănescu și Lazăr Vrabie ne-au arătat, de pildă, fațete necunoscute nouă ale însușirilor lor (pe linia preciziei și a discreției poetice la primul, a compoziției de efect comic sigur la cel

Anda Caropol (Femeia) și Const. Diplan (Bărbatul) în sceneta „Nisip”

Matei Alexandru și Mihai Stan în sceneta „Chibritul”

de-al doilea). Recitalul a verificat încă o dată capacitatea de interiorizare a unor actori tineri, ca Anda Caropol și Constantin Diplan, puterea de sugestivitate a lui Matei Alexandru, știința reliefării și comunicării acelor amănunte (de gestică, de ton) care pot crea o atmosferă — dovedită de D. Dunea și Mihai Stan. Și ori de câte ori s-au obținut momente de efect, am aplaudat, alături de actori, și pe regizor care, prin toată această manifestare, nu și-a dovedit altceva decât un crez durabil (în text și în actor) și capacitatea de a-l fructifica.

Spre deosebire de inițiativa găzduită de Casa studenților, această inițiativă de la A.T.M. s-a manifestat sporadic. Oare de ce? N-ar fi un punct de onoare pentru activitatea asociației permanentizarea acestui „teatru rotund”, cu producții

cele mai felurite specii dramatice de la noi și de aiurea? Ce-ar însemna o reeditare în acest cadru a *Vocii umane* de către Dana Comnea? Sau invitarea actriței clujene Silvia Ghelan pentru susținerea strălucitului său recital cu piesa lui D. R. Popescu, *Damen-Vals*? Sau un gest asemănător din partea unui actor, cu monologul lui Beckett, *Ultima bandă de magnetofon*? Sau orice altă lucrare autohtonă sau străină într-un act? Sau scene, sau monologuri în mai multe variante interpretative? Sau... (dar câte posibilități nu există în această privință, pe care noi, deocamdată, nici nu ni le închipuim!)? Ar însemna mai mult decât continuarea unei inițiative, ar însemna justificarea reală a țelurilor acestui for.

C. Paraschivescu